

(1875), *Tóth Kálmán: Az örög párnya* és *Rákosi Jenő: Nyomorúság a korsóban* c. darabját. 1891-ben a Nemzeti Zenede tanára lett.

Allaga Géza, színész, sz. 1877. nov. 22. Nemesmiliticsen. Színipályára lépett 1911. jún.

Állami színházak, Budapesten a *M. Kir. Operaház, Nemzeti Színház* és a *Nemzeti Színház Kamaraszínháza. Kolozsvárott* annakidején az ottani *Nemzeti Színház* is állami színház volt. Á. sz.-hoz a kultuszminiszter nevez ki igazgatót és a legfelsőbb felügyelet jogát is gyakorolja, de a színházak művészi irányításába nem szól bele. 1921. szept. 1. a *Városi Színház* is állami kezelésbe került, de a szerződés lejártá után újra visszament a főváros tulajdonába.

Államtitkár úr, vj. 3 felv. Irta: Alexander Bisson. Ford.: Ambrus Zoltán. Bem. 1896. máj. 4. *Vigszínház*. Szereplők: Államtitkár: *Fenyvesi* Emil, Suzanne: *Láncezy* Ilka, Bouquet: *Hegeđüs* Gyula, Polgármester: *Balassa* Jenő, Anyós: *Nikó* Lina, Lambertine: *Ráthonyi* Ákos, Gilberte: *Kalmár* Piroska, A szerelmes: *Tapolezai* Dezső, Hivatalszolga: *Gyöngyi* Izsó.

Allan Maud Gwendolen, amerikai táncsnő. Nálunk 1907. jan. 4-én lépett fel a *Király Színház*-ban. A zenei alkotások ritmusát a testnek esztétikailag szabályozott mozgásával és taglejtésekkel igyekszik megérezkíteni. Miként elődje, Duncan, a kaliforniai Delsarte-iskolában tanult.

Állandó Színházvizsgáló Bizottság (1. Színházvizsgáló Bizottság).

Állás. Egyik elnevezése a kocsiszín-nek, vagy annak a helynek, ahol — jobb helyiség hiján — a vándorszínészek játszottak. Állásból gyors iramban csináltak színházi hajlékot. Összehordtak egy pár kecskelábat, felraktak rá néhány deszkaszálat, ez volt a színpad, az oldalrészeket ponyvával vették körül, a színpad előtti térséget felhomokozták, a falakat zöld lombbal feldíszítették, azután szé-

ket és padokat raktak be és így készen volt a színház. (V. ö. *Szín*.)

Allegretto (olasz), kissé gyorsan (zene).

Allegro (olasz), élénken, vidáman, gyorsan (zene), rövidítése: Allo.

Allegória. A régi magyar színészet idején, különösen az egyes darabok előadása előtt, bevezetésnek sűrűn alkalmaztak allegorikus képeket. Ezeknek különösen a Bach-korszak idején volt fontos szerepük.

Allesch Ede, színműíró. Színpadi munkája: *A megváltó*. (Jézus szenvedése és halála). Passiójáték 16 képben. Ford.: *Feld* Aurél. Bemutatta a *Városligeti Színkör* 1900. okt. 4.

»**Álljunk fel**« — mondja az ügyelő a kórusnak vagy a statisztériának a kulisszák mögött, ami azt jelenti, hogy a színpadon a kórus vagy a statisztéria jelenése következik.

Álnok. Így keresztelte el a *Hölgyfutár* 1853. jan. 13-iki számában valaki a »statiszta« szót. (V. ö.: *Statiszta*.)

Állóhely. A nézőtér leghátsó széksorai mögött fenntartott üres térség, amely többnyire a nép részére van fenntartva. Már a legrégebb színpadok is feltüntetnek állóhelyet.

Állomáshely, az a város vagy község, ahol a színtársulat szerződéses megállapodása értelmében hosszabb-rövidebb ideig játszik. (Télen: téli állomás; nyáron: nyári állomás.) Az állomáshelyeket az *Országos Színészegyesület* előzetes engedélye (koncessziója) alapján lehet csak elfoglalni. Ma Magyarországon megszorodtak az állomáshelyek és egy-egy színtársulatra, illetőleg színikerületre több állomáshely esik. Az Á-keket a Színészegyesület állandóan nyilvántartja. A színigazgatók kötelezve vannak új Á-iket mindenkor 24 óra alatt bejelenteni.

Allonge-paróka. (Lásd: *Paróka*.)

Áll-ragasztás. A színész állának átformálása zsiradékkal kevert diák-flastrommal. A kívánt formát hozzáragasztják az állhoz és ezután testszínnel átfestik.